

Marie Fleischer
Demokratit

§36, imm. 1 tunngavigalugu akissut, 27. September 2006. Pineqartoq: KNI-p ukioq affakaartumik naatsorsuutai

10. oktober 2006
J.nr. 70.63.00

Asasara Marie Fleischer

Postboks 1015
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 50 02
govsec@gh.gl
www.nanoq.gl

Qujanaq apeqqutinnut. Sapinngisara malillugu akissutikka ersarissuutiniassavakka.

1. Naalackersuisut – piginnittutut – KNI-p amigartooruterpassui qanoq iliuuseqarfiginiarpaat? Naalackersuisut ukiup affaanut naatsorsuutit saqqummiunneqartut tunngavigalugit arlaannik suliniuteqarniarlutik aallartitsissappat?

KNI A/S-imi ukiup affaani amigartoorutit tamarmiusut 74,4 mio. kr.-usut ingerlatseqatigiiffiup pingaarnepur ataani ingerlatseqatigiiffinni Arctic Green Food-imi (AGF) aamma Assartuivik-mi (ASS) naammaginangitsu-mik ineriartormik pingaarnermik pissuteqarput.

Naalackersuisut KNI-mit ingerlatseqatigiiffimmi aningaasaqarnej pillugu nassuiaammik tigusaqarput. Kingornatigut Naalackersuisut pissutsit pillugit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut aningaasanut inatsimmut atatillugu nassuiaateqarput. Taamatuttaaq pissutsit pillugit nassuiaateqartoqarpoq 2005-imi ukiumoortumik naatsorsuutit tunniunneqareernerisigut, taamaasilluni Inatsisartunut uissuummissutissaanngilaq ingammik Arctic Green Food-imi pissutsit naammaginanginnerannut. Illuatungaatigulli Assartuivimmi ineriartormi pissutsit nutaajunerusutut oqaatigisariaqartut naammaginangilluinnartuupput.

Ukiup affaani siullermi AGF 27,8 mio. kr.-nik amigartooruteqarpoq. Taakkunanit 6,7 mio. kr.-t ingerlatsiner mi amigartoorutaapput, kiisalu pigisanit nalikilliliissutaallutik 21,1 mio. kr.-t

Ingerlatsiner mi amigartoorneq naammaginangitsuuvoq, tamannali ilaatigut ingerlatseqatigiiffiup nioqqutissiaasa pingaarnersaasut, nipisat suaasa, nu-narsuarmi niuffaffimmi akiinik pissuteqarpoq, taakku missingersuusiornermi appasinnerusimmata, kiisalu nipisat suaasa ilaasa nioqqutigineqarnerat ukiup affaata aappaani naliginnaasumik ukiup affaanut siullermut naleqqiullugu appariartarmat. Sulili ukioq tamakkerlugu ingerlatsiner mi amigartooruteqartooqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Pigisat nalikillilerneqarnerat marlunnik pissuteqarpoq. AGF-imit akileraarutitigut pigisat 10,1 mio. kr.-t atorneqarsinnaanngillat, taakkua pisoqalereernerisigut sinneqartoortoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngimmat, kiisalu akileraarutitigut pigisat eqqortumik nalikillilerneqarnikuupput. Aammattaaq sanaartukkanik pigisanit 11 mio. kr.-nik nalillit nalikillilerneqarnikuupput, eqqortumik nalilerneqarnikummat pigisat taakku nalillit naatsorsuusiarineqartut nalinganut ernialersorinnaanngimmata.

AGF-ip aaqqissugaanerani tunngaviatigut ilaatigut oqimaaqatigiissaariso-qannginneratigut sinneqartoorteqarnissaq ajornakusoorluinnartuuvoq. Namminersornerullutik Oqartussanit kiffartuussinissamut isumaqatigiissute-qarnermi akiliutit appariartortinneqarneranni taamatut oqimaaqatigiingissutsit ersarisigaluttuinnassapput. Ingerlatseqatigiiffilli ungasinngitsukkut periusissanik pilersaarusiorsimavoq, tassuunakkut ingerlatsinerup pitsaanerulernissaa anguniarneqarluni, ingerlatseqatiffimilu oqimaaqatigiingissutsit tamakkua annikillisarneqarlutik. Naliliinera tunngavigalugu taamatut periusissatut pilersaarutit ingerlatseqatigiiffiup pitsaanagerusumik ingerlatsilernissaanut iluaqutaasussaassapput. Tunitsivinnik matusinissaq periusissatut pilersaarutini ilaangilaq, taamaakkaluartorli taamaalioratarsinnaaneq pisa-riaqaleratarsinnaavoq.

AGF-ip akiitsorujussuisa aamma ingerlatseqatigiiffimmi pitsaannngitsumik ineriartorerup kingunerisaanik KNI A/S amigartoorutissanut 35 mio. kr.-t immikkoortippai. Tamannali ima paasineqassanngilaq KNI A/S-ip AGF-imit pissarisani taamaatiinnarai, kisiannili KNI-mit naatsorsuutigineqarpoq aningaasat

taakkua qaqugumulluunniit utertinneqarsinnaanngitsut, taamaattumillu inatsit tunngavigalugu annaasat maanna pisutut isigineqartariaqartut.

ASS-imi 9,2 mio. kr.-t ingerlatsinermi amigartoorutaapput, tamannalu naammaginangilaq. ASS-ip kaaviiartitani tamangaajaasa Namminersornerullutik Oqartussanit kiffartuussinissamit isumaqatigiissuteqarfigineqarnermigut pissarsiarisarpai. Taamaallilluni pissutaasoq tassaavoq aningaasartuutit missingersuusianut naapertuussinnaannginnerat, ilaatigut Uummannami qaatsiartaammik ajornartorsiuteqarnikkut. ASS-imi angusap pitsaanngitsup kingunerisaanik, suliffeqarfissuup ukiumut naatsorsuutitut inatsit naapertorlugu aningaasatigut pigisami nalingat nalikillilertariaqarsimavaa.

Tabeli: Ingerlatseqatigiiffissuup KNI-p 2006-imi ukioq affakaartumik naatsorsuutai

Pissutaasoq	Kingunerisai mio. kr.	Katillugit mio. kr.
Neqi A/S:		
Ingerlatsinermi amigartoorutit	-3,797	-3,797
AGF A/S:		
Ingerlatsinermi amigartoorutit	-6,722	
Akileraarutitigut pigisat nalikillilernerat	-10,083	
Sanaartukkanik pigisat nalikillilernerat	-11,000	-27,805
Assartuivik A/S:		
Ingerlatsinermi amigartoorutit	-9,217	-9,217
Ingerlatseqatigiiffik pingaarneq:		
Ingerlatsinermi sinneqartoorutit	4,300	4,300
ASS-imi aningaasat pigisat nalikillilernerat	-2,930	-2,930
AGF-imit akiitsorineqartut nalikillilernerat	-35,000	-35,000
Katillugit		-74,43

Ingerlatseqatigiiffinnut Allattoqarfimmi aamma Inuussutissarsiornermut Pi-sortaqarfimmi atorfillit pissutsit misissuiffigeqqissaarsimavaat, nalilerneqarporlu maannakkorpiaq ingerlatseqatigiiffik pingaarneq pillugu ernumassuteqannginnissaq. Illuatungaattigulli ingerlatseqatigiiffiup pingaarnerup ataani ingerlatseqatigiiffiit aningaasarsiornerat pillugit, ingerlatseqatigiiffissuup periusissai

pillugit, kiisalu ilaatigut nioqqutissanik pilersuinnermut aamma nunaqarfinni tunitsivinnut kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnermi akiliutigineqartartut appartinneqarnissaannut Naalakkersuisut kissaateqarnerat pillugu piffissami sivisuumi isummersoqatigiittoqarnikuuvoq.

2. Naalakkersuisut siunissami KNI-mut tunngatillugu suut naatsorsuutigaat? Ukiumoortumik naatsorsuutit amigartooruteqarfiullutik saqqummerpata tamanna siulersuisut inuttalersugaa-nerannut kinguneqartinneqassava?

Naalakkersuisut naatsorsuutigivaat KNI-p isumaqatigiissutitigut inuiaqatigiinnut pisussaaffini pitsaasumik sunniuteqarluarlunilu isumagissagai, tamatumanittaaq nioqqutissanik pilersuinnermi kiffartuussinissamut isumaqatigiissummut akiliutit pilersaarutigineqartutut appartinneqarsinnaassasut. Naatsorsuutigineqarportaaq ingerlatseqatigiiffik ingerlatseqatigiiffimmi immikkoortortamini AGF-imi aningaasarsiorneq isumatuumik pilersissinnaassagaa, taamaalilluni AGF suliffeqarfissuarmut pisarissersutaajunnaarluni.

Naalakkersuisut suliffeqarfissuup ukioq naallugu amigartooruteqarnissaa naatsorsuutigivaat, kisiannili siulersuisut maanna atuuttut aatsaat immikkut ittumik ataatsimeersuarnermi ivertinneqarmata amigartoorutinut tamarmiusunut akisussaatinneqarsinnaanngillat. Naalakkersuisut naatsorsuutiginngilaat siulersuisut katitigaanerat annertunerusumik allanngortissallugu, KNI-mi siulersuisut sulinnermini ingerlatsisariaqarnerminnut piginnaaneqartutut nalilerneqarmata.

Apeqquteqarnermi Naalakkersuisut namminneq akissuteqaatiminnut atatillugu KNI-mit akisummik pissarsiortoqarpoq, tassanngaanniillu ima akissu-teqartoqarpoq:

“Uuliap akia qaffasippallaaginnassappat qaffaqqinnerussappalluunniit aningaasanik tigoriaannarnik pisariaqartitsinermik sunniuteqassaaq, taamatutaaq tamatuma kingunerisaanik akinik aaqqiinissaq pinngitsoorneqarsinnaagunarnani.

Suliffeqarfissuup naatsorsuutigivaa KNI-mi suliffeqarfissuaq ukiumi angusamini katillugit 70 mio. kr.-t aamma 80 mio. kr.-t akornanni amigartooruteqassasoq. Tamatumani ingammik ingerlatseqatigiiffinni immikkoortuni marlunni Arctic Green Food A/S-imi aamma Assartuivik A/S-imi ingerlatat taakkualu kingunerisaat pissutaapput, taakkua pissutaallutik angusap inerneru appassalluni. Illuatungaatigullu ingerlatseqatigiiffimmi pingaarnermi KNI A/S-imi immikkoortortat

marlut (Pilersuisoq aamma Polaroil) katillutik ingerlatsinermi ajunngitsumik angusaqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, tamatumani 25 mio. kr.-t aamma 30 mio kr.-t akornanni anguneqassallutik.

Ingerlatseqatigiiffinni marlunni taakkunani suliniutit arfallit aallanisarneqarput, tamatumani ingerlatseqatigiiffiit akuersaarnarnerusumik isertitaqarnermut atatillugu angusaqarsinnaaqqullugit. Taamatulli suliniutit tamakkiisumik sunniuteqalersinnaanissaat aatsaat 2007-imi ukiup affaani siullermi pisinnaanera naatsorsuutigineqarpoq.”

3. Innuttaasunut KNI-p tunisassiaanik sullissinerinillu isumalluuteqartunut tamanut KNI-p amigartooruterpassui kinguneqartineqassappat? Tamanna aappiuppat, qanoq?

Amigartooruteqarneq nunaqarfinnik pilersuinermit kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq - nioqqutissanik pilersuineq, nukissiuutinut pilersuineq, assartuussineq imaluunniit ilaasunik angallassineq eqqarsaartigalugit. Immikkoortut tamarmik kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnikkut isumannaarneqarnikuupput, taamaattumillu amigartooruteqarnikkut KNI-p kiffartuussinissamut isumaqatigiissutinik ingerlatsineranut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqarnani.

Uummannap pigisaali immikkut inissisimavoq, tamatumani Assartuiviup qaatsiartaammik ajornartorsiuteqarnera pissutigalugu taassuminnga ilaasunik angallassineq isumagineqarunnaarmat. Taarsiulluguli angallassinermut Air Greenland kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq.

AGF-ip Namminersornerullutik Oqartussanik nuna tamakkerlugu tunitsivinni 24-iusuni kiffartuussinissamut ingerlatsinermi aamma tunisinermi isumaqatigiissuteqarfigineranut atatillugu, sanioqqunneqarsinnaagunangilaq taakkua pillugit kiffartuussinierit allanngortinneqaratarsinnaanerat, ingerlatseqatigiiffiup ingerlatsinerata pitsanngortinneqarnissaanut kiisalu kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnermi akiliutigisartakkat piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu annikillisinneqarsinnaanissaannut. Aalajangersimasumilli maannangaaq oqaaseqassalluni siusippallaarpoq, tamatumani ingerlatseqatigiiffiup aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isummersoqatigiittoqarmat.

Taamatut apeqquteqarnermi Naalackersuisut namminneq akissuteqaatiminnut atatillugu KNI-mit akissummik pissarsiortoqarpoq, tassanngaanniillu ima akissuteqartoqarpoq:

"Naamik, ukioq affakkaartumik naatsorsuutit kiffartuussanut ajorseriarnermik kinguneqassanngillat. KNI-p suliffeqarfissuatali nunaqarfinni ataqatigiissaarinerup timalersorneqarnera ingerlatiinnarniarpa, Inatsisartut nunaqarfinni isorliunerusunilu tunitsiviit aamma nunaqarfinnut assartuussinerit ataqatigiissarneqarnissaannik piumasaqarnerat tunngavigalugu, taamaalillutillu suli annertunerusumik pisariillisaanerit pivisunngortinneqarsinnaassammata. Taamatut nassuiaasiarluni aamma misissueqjissarluni sulinerup inernerit 2006-ip naalernerani naammassineqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Sunniutaali 2007-imi ukiup affaani kingullermi aatsaat malunniuttussaallutik."

4. Kikkunnulluunniit KNI-p suliffeqarfiutaani atorfeqartunut tamanut KNI-p amigartooruterpassui kinguneqartinneqassappat? Tamanna aappiuppat, taava qanoq iliorluni aammalu qassit soraarsinneqarsinnaappat?

Nunaqarfinni ataqatigiissaarinikkut ilaatigut nunaqarfinni suliassat ataatsimoortinneqarsinnaanerit aallaaviuvoq, tamatumuunakkut aningaasartuutit ikililerniarneqarlutik. Aningaasartuutiniq sipaarniarnermi ilaatigut inuup ataatsip ingerlatseqatigiiffiup pingaarnarup ataani ingerlatseqatigiiffiit arlallit ingerlataanik isumaginnittuusinnaanera tunngaviuvoq, taamaaliornermi ataatsimut isigalugu sulisoqarnissamut pisariaqartitsineq annikillisinniarneqarluni. Naalackersuisut soraarsitsinissanut pilersaarutiniq ilisimasaqanngillat, taamaalilluni qassit pineqarnerisut, qaquguussanersoq imaluunniit sumi taamaaliorneqassanersoq oqaatigineqarsinnaanani. Ingerlatseqatigiiffiup aqutsisui tassaapput sulisorisat qassiunissaannik naleqqussaasussat, aamma Naalackersuisut taamatut aalajangiinissamut akulerukkusunngillat.

Taamatut apeqquteqarnermi Naalackersuisut namminneq akissuteqaatiminnut atatillugu KNI-mit akissummik pissarsiortoqarpoq, tassanngaanniillu ima akissuteqartoqarpoq:

"Naamik tamanuunngitsaq. Kisiannili sumiiffinni ataasiakkaani tunitsivinni annertunngitsumik suliaraqarfiit Pilersuisumi sulisunit allanit isumagitinniarneqassapput. Tamatuma qanoq kinguneqarnissaa aatsaat paasinarsissaq

nassuiaasiortuni aamma misissueqqissaarluni sulinerup siuliani taasap naammassereernerani."

5. KNI-mi siulersuisuni siulittaasoq Simon Olsen AG-mi 26. september 2006 issuarneqarpoq: "Simon Olsen oqarpoq, decembarimi nassuiaasiortoqartinnagu kinguneqartitsisoqarnavian-ngitsoq". KNI-p siulersuisuini siulittaasup suliffeqarfissuarmut akisussaaffigisaminut ukiup affaanut naatsorsuutimini 75 millio-ner kr.-inik amigartooruteqartumut aatsaat qaammatit pingasut qaangiunneranni qisuariaateqarnera Naalackersuisut naammagisimaarpaat?

Taamatut issuaaneq inuup pingajuannit tigusaq isummerfigiuminaappoq. Ilaatiguttaaq oqariartaatsit "kinguneqartitsisoqarsinnaavoq" aamma "qisuariaateqarneq" assigiinngissuteqarput. Imatulli oqaaseqaateqarsinnaavunga: Naalackersuisut siulersuisut siulittaasuata sulineranik aamma ukioq affakkaartumik naatsorsuutinik nassuiaatit tunniunneqartut pillugit naammagisimaarinnipput. Amigartoornermut pingaarnerusumik ajornartorsiutinut tunngasut isumagineqalerput, taamaasillutillu ajornartorsiutinut qisuariarsimanninnermik pasillitit Naalackersuisunit ilisarineqarsinnaanngillat.

Siulersuisuni siulittaasup kinguneqaratartitsisinnaaneq nalilerpagu, taava pissusissamisoorpoq tamatumani aalajangiinissamut tunngavissaqarluarnera, taamatut kinguneqartitsinissap iliuseqarfingeqannginnerani. Qaammatit pingasut ingerlanissaannut apeqqutaassaaq suliami pineqartumi misissueqqissaarinerit qanoq sukumiitigisut pisariaqassanersut.

6. Amigartoorutit taamatut amerlatigisut qaammatit pingasut ingerlaneranni qisuariarfigineqartassappata Naalackersuisut siulersuisoqarnermi pitsaaqutit suut takusinnaavaat?

Apeqquteqartoq ilumuunngilaq siulersuisut qaammatit pingasut qaangiunneranni qisuariassammata, takuuk apeqqut 5.

Nalilerneqarpoq siulersuisut aamma siulersuisuni siulittaasoq isumatuumik aamma piffissaagallartillugu ukioq affakkaartumik naatsorsuutit pillugit qisuariaateqarsimasut, aamma ingerlatseqatigiiffimmi aningaasatigut ineriartorneq pillugu ingerlaavartumik nakkutiginnittut kiisalu ingerlatseqatigiiffimmi pingaarnermi

taassumalu immikkoortortani ingerlatseqatigiiffinni piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu periusissanik sulissuteqartuusut.

7. Naalackersuisut iluatinnaateqartutut isiginerlugu KNI tamarmi annertuumik kukkundersiuffigineqarpat imaalillugu, Naalackersuisut piginnittutut suliffeqarfissuarmi atugassanngortitat tamaasa nakkutugalugit?

Naamik, Naalackersuisut taamak isumaqanngillat.

Naalackersuisut maannakuugallartoq annertunerusumik ingerlatseqatigiiffik pillugu kukkundersiuinissaq pisariaqartissorinngilaat, ingerlatseqatigiiffiummi kukkundersiuisui avataaneersut ukiumut marloriarlutik siusinnerusukkulli sukumiisumik kukkundersiuisareerput. Kukkundersiuisuninngaannit suliffeqarfissuaq uparuaatinik tigusineq ajorpoq, maannami pineqartumik annertunerusumik kukkundersiuisoqassappat tamanna nukinnik aningaasanillu maangaannartitsiffiunissaa qularnanngilaq.

Naalackersuisut maannakkut pereersut aamma siunissaq eqqarsaatigalugu ingerlatseqatigiiffiummi pisut pillugit ajunngilluinnartumik paasisimasaqarput. Immikkut ittumik ataatsimeersuareermermi missingersuutit, periusissatut pilersaarutit aamma kukkundersiuinermi protokollatit siusinnerusukkut qinnutigineqarnikuusut Ingerlatseqatigiiffinnut Allattoqarfimmut nassiunneqarnikuupput, aamma suliffeqarfissuup kiffartuussinissamut isumaqatigiissutai pillugit Inuussutissarsionermut Pisortaqarfimmut annertuumik nalunaartussaartitaanermut pisussaaffeqartoqarpoq. Taamatuttaaq KNI-mi sulisut aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni pitsaasumik suleqatigiittoqarpoq.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Hans Enoksen